

Analiza efektywności wykorzystania wsparcia ze środków publicznych dla województwa lubelskiego w latach 1999-2006.

WPROWADZENIE

Analiza efektywności dotychczasowej pomocy dla regionu ze środków publicznych winna być tworzona w oparciu o poszukiwanie korelacji pomiędzy trzema wymiarami:

- ilością i formą uzyskanej pomocy,
- jej efektami rzeczowymi,
- oddziaływaniem efektów na sytuację beneficjenta pomocy.

W przypadku analizy efektywności pomocy dla województwa lubelskiego **jako beneficjenta uznać należy obszar województwa**, reprezentowany przez ogół instytucji, przedsiębiorstw i osób fizycznych mających siedzibę/zamieszkujących region.

Dla poprawności metodologicznej wyników analizy konieczne jest uzyskanie koherentnych danych we wskazanych powyżej trzech wymiarach. Ilość i forma uzyskanej pomocy to agregowane na poziomie instytucji zaangażowanych w przekazywanie środków finansowych dane obrazujące przepływy finansowe w ramach danego programu pomocowego. Efekty rzeczowe odnoszą się do sumy produktów wytworzonych przez projekty współfinansowane z analizowanych programów (zakupionych środków trwałych, wybudowanych obiektów infrastrukturalnych, ilości świadczonych usług). Oddziaływanie efektów pomocy na sytuację beneficjenta – województwa uzyskujemy poprzez badanie danych statystycznych.

Podstawową trudnością w przypadku analizy efektywności pomocy za środków publicznych dla Województwa Lubelskiego od 1999 r. jest bardzo niska koherentność informacji. Nie wynika to w żaden sposób z błędów monitoringu i badania danych statystycznych na Lubelszczyźnie. Istniejące utrudnienia są pochodną polskiego systemu agregowania danych oraz badań statystycznych. Po pierwsze system ten koncentruje się na danych wynikających z badań krajowych. Ma to swoje przyczyny:

- jednolity pod względem prawnym, gospodarczym i prawnym obszar kraju;
- historyczne, centralistyczne uwarunkowania, brak reformy systemu statystycznego pod kątem potrzeb informacyjnych województw
- zarządzane ze szczebla centralnego programy pomocowe (niekiedy jedynie wdrażane regionalnie)
- obiektywne trudności w przyporządkowaniu do regionu pewnych danych, generowanych przez podmioty działające więcej niż w jednym województwie.

Po drugie występują znaczne opóźnienia w procesie zawartym pomiędzy przyznaniem środków pomocowych, powstaniem i wprowadzeniem do systemu monitoringu rezultatów projektów, wykazaniem przez rezultaty projektu wpływu na sytuację zewnętrzną, w końcu agregacją i publikacją danych statystycznych. Okres ten szacuje się na minimalnie 4 lata: alokacje roku 2004 są przyznawane zwykle w roku 2005, zakończenie projektu ma miejsce w 2006 r., pierwsze rezultaty podlegają badaniom statystycznym w 2007 roku, a publikacja wyników następuje w połowie roku 2008. W obliczeniach tych nie wzięto pod uwagę refundacji pomocy ze

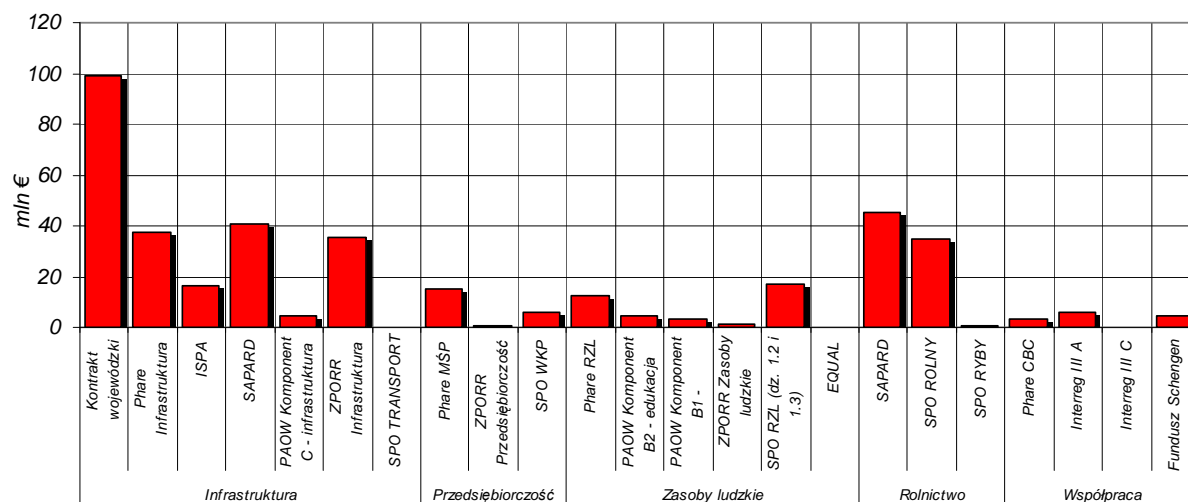
względu na zróżnicowane procedury i znikomy wpływ przepływów finansowych na wskaźniki statystyczne.

Po trzecie próby oszacowania rzeczywistego wpływu konkretnych projektów na ogólną sytuację w regionie spotykają się z koniecznością wzięcia pod uwagę ogromnej ilości czynników zewnętrznych, obiektywnie występujących na obszarze objętym analizą i wpływających (często w sposób dominujący) na te same wskaźniki, które obrazują oddziaływanie projektów. Modele makroekonomiczne, takie jak HERMIN starają się poprzez analizę danych historycznych oddzielić trwałe tendencje od dodatkowego efektu środków pomocowych. Jest to zadanie dosyć skomplikowane, szczególnie w przypadku gwałtownie restrukturyzujących się gospodarek regionalnych (gdy określenie długotrwałego trendu jest niemal niemożliwe), zmian prawnych i administracyjnych wpływających na masowe zachowania instytucji i osób prywatnych (np. system podatkowy, zmiany w ubezpieczeniach społecznych, zmiany w finansowaniu funkcji publicznych państwa ze szczebla centralnego na samorządowy).

EFEKTY FINANSOWE

W okresie 1999-2006 województwo lubelskie otrzymało ponad **387 mln €** z programów krajowych (kontrakt wojewódzki), Banku Światowego (Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich), programów przedakcesyjnych UE (Phare, ISPA, SAPARD), programów operacyjnych finansowanych z funduszy strukturalnych UE (ZPORR, SPO WKP, SPO RZL, SPO „Transport”, SPO „Rolny”, SPO „Ryby”), inicjatyw wspólnotowych (Interreg, Equal) oraz innych funduszy (Fundusz Schengen).

Rys. 1. Wielkość zewnętrznej pomocy ze środków publicznych dla województwa lubelskiego w latach 1999-2006 w mln €

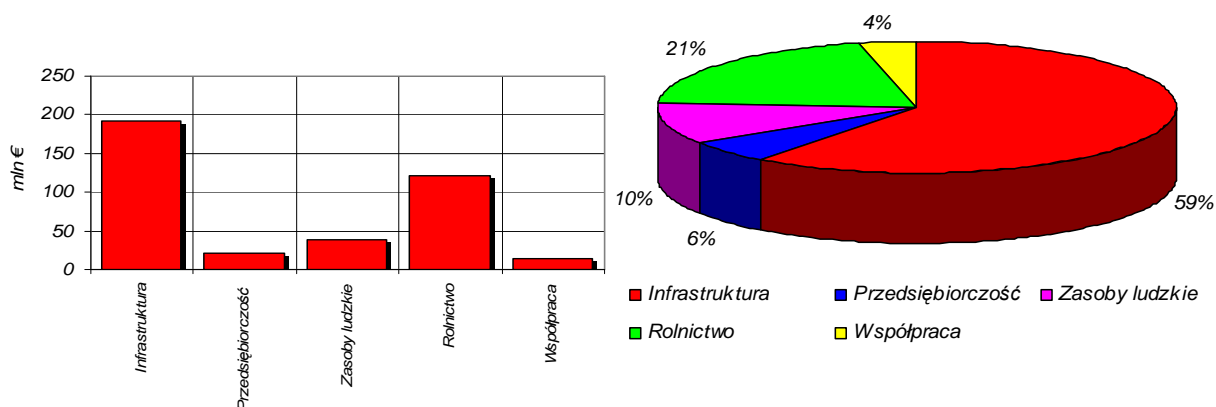

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych instytucji wdrażających poszczególne programy

Zewnętrzna pomoc ze środków publicznych przeznaczana była na wiele różnych celów, które można pogrupować według przeznaczenia na: infrastrukturę, przedsiębiorczość, zasoby ludzkie, rolnictwo oraz współpracę transgraniczną.

Najwięcej środków, bo niemal **60% całej pomocy publicznej** (233 mln €) przeznaczono na **infrastrukturę regionu**. Ponad 20% pomocy (80 mln €) zostało przekazane na inwestycje i restrukturyzację rolnictwa. 10% pomocy (38 mln €) przeznaczono na szeroko pojęte zasoby ludzkie (projekty nieinwestycyjne). Stosunkowo niewiele, bo jedynie 6% (21 mln €) przeznaczono na sektor przedsiębiorstw, najmniej natomiast (4% – 14 mln €) przeznaczono na współpracę transgraniczną.

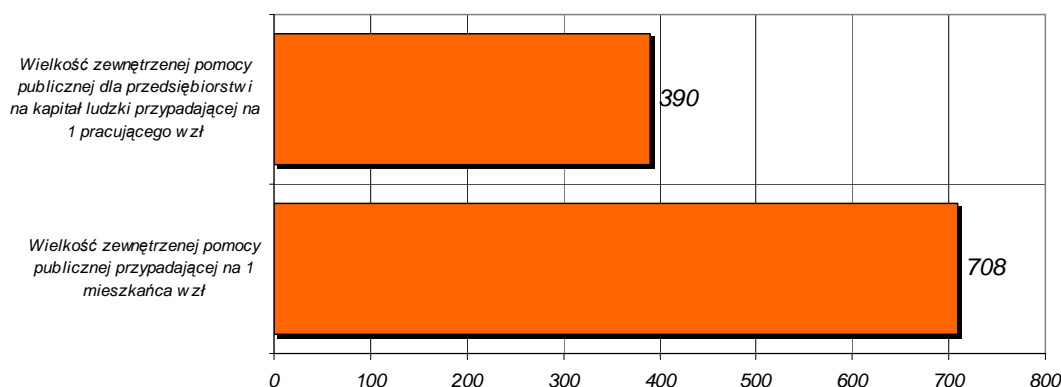
Rys. 2. Podział na grupy i struktura zewnętrznej pomocy ze środków publicznych dla województwa lubelskiego w latach 1999-2006

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych instytucji wdrażających poszczególne programy

Analiza dotychczasowej pomocy dla regionu lubelskiego pokazuje, że **na 1 mieszkańca województwa** w okresie 1999-2006 przypadło **708 zł** środków zewnętrznych, natomiast na 1 pracującego¹ przypadło 390 zł inwestycji w przedsiębiorstwa i kapitał ludzki.

Rys. 3. Wielkość pomocy ze środków publicznych przypadającej na 1 mieszkańca oraz wielkość pomocy ze środków publicznych dla przedsiębiorstw i na kapitał ludzki przypadającej na 1 pracującego [w zł].

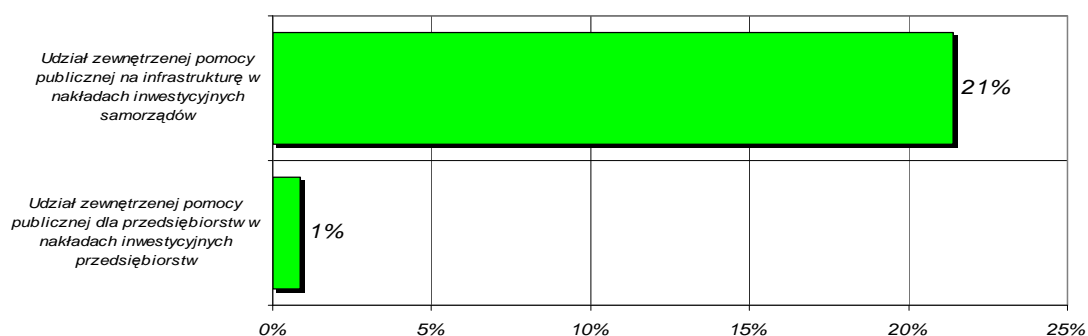
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych instytucji wdrażających poszczególne programy oraz danych GUS

¹ pracujący wg stanu w dniu 31 XII 2004 wg faktycznego miejsca pracy, łącznie z fundacjami, stowarzyszeniami, partiami politycznymi, związkami zawodowymi, organizacjami społecznymi, organizacjami pracodawców, samorządem gospodarczym i zawodowym oraz z rolnikami indywidualnymi; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, a w zakresie jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

Przy ocenie efektów finansowych warto również określić udział wydatków inwestycyjnych z funduszy zewnętrznych w wydatkach inwestycyjnych ogółem.

W przypadku sektora przedsiębiorstw udział ten jest nieznaczny i wynosi ok. 1%, natomiast znaczący udział można zauważyć w przypadku **samorządowych jednostek i zakładów budżetowych**, gdzie udział ten wynosi **ponad 21%**.

Rys. 4. Udział pomocy publicznej dla przedsiębiorstw w nakładach inwestycyjnych przedsiębiorstw oraz pomocy z środków publicznych na infrastrukturę w nakładach inwestycyjnych samorządów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych instytucji wdrażających poszczególne programy oraz danych GUS

EFEKTY RZECZOWE

Efekty rzeczowe dotychczasowej pomocy ze środków publicznych przeanalizowano w oparciu o podział strategiczny RPO, a więc w kontekście realizowanych w latach 2007-2013 osi priorytetowych.

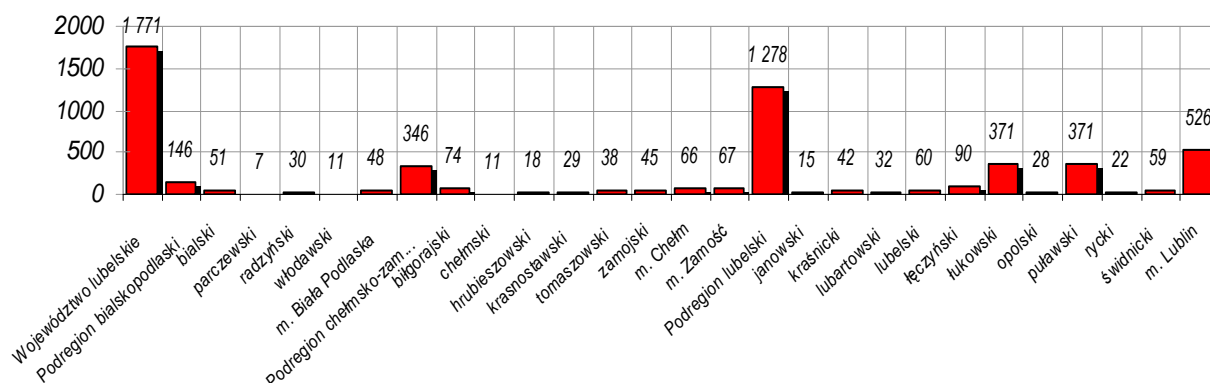
Poniżej znajdują się mapy województwa przedstawiające efekty rzeczowe pomocy ze środków publicznych dla poszczególnych obszarów strategicznych zidentyfikowanych w RPO.

Oś Priorytetowa I: PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I INNOWACJE

Z powodu ograniczeń w dostępie do danych, o którym była mowa wcześniej oraz ścisłego trzymania się metodologii (pozwalającej na branie pod uwagę jedynie zakończonych projektów) analiza efektywności będzie się opierać na programach Phare oraz SPO Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (Działanie 2.1 i 2.3), natomiast w przypadku ZPORR nie będzie brane pod uwagę Działanie 2.5 (w którym projekty się jeszcze nie zakończyły) i część projektów Działania 3.4 (dla których nie ma danych odnośnie miejsca i wartości lokalizacji).

Produkt Krajowy Brutto (PKB) zmienił się (wzrósł) w badanym okresie 1999-2004 o 23% w Unii Europejskiej, o 46% w Polsce i o 33% w województwie lubelskim. Tu wpływ netto pomocy publicznej na wskaźniki makroekonomiczne jest niezwykle trudny (niemal niemożliwy) do określenia z uwagi na postępujące procesy restrukturyzacji gospodarki i brak możliwości wytyczenia długofalowego trendu jako bazy obliczeń.

Rys. 5. Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach województwa lubelskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych rocznika statystycznego województwa lubelskiego 2003

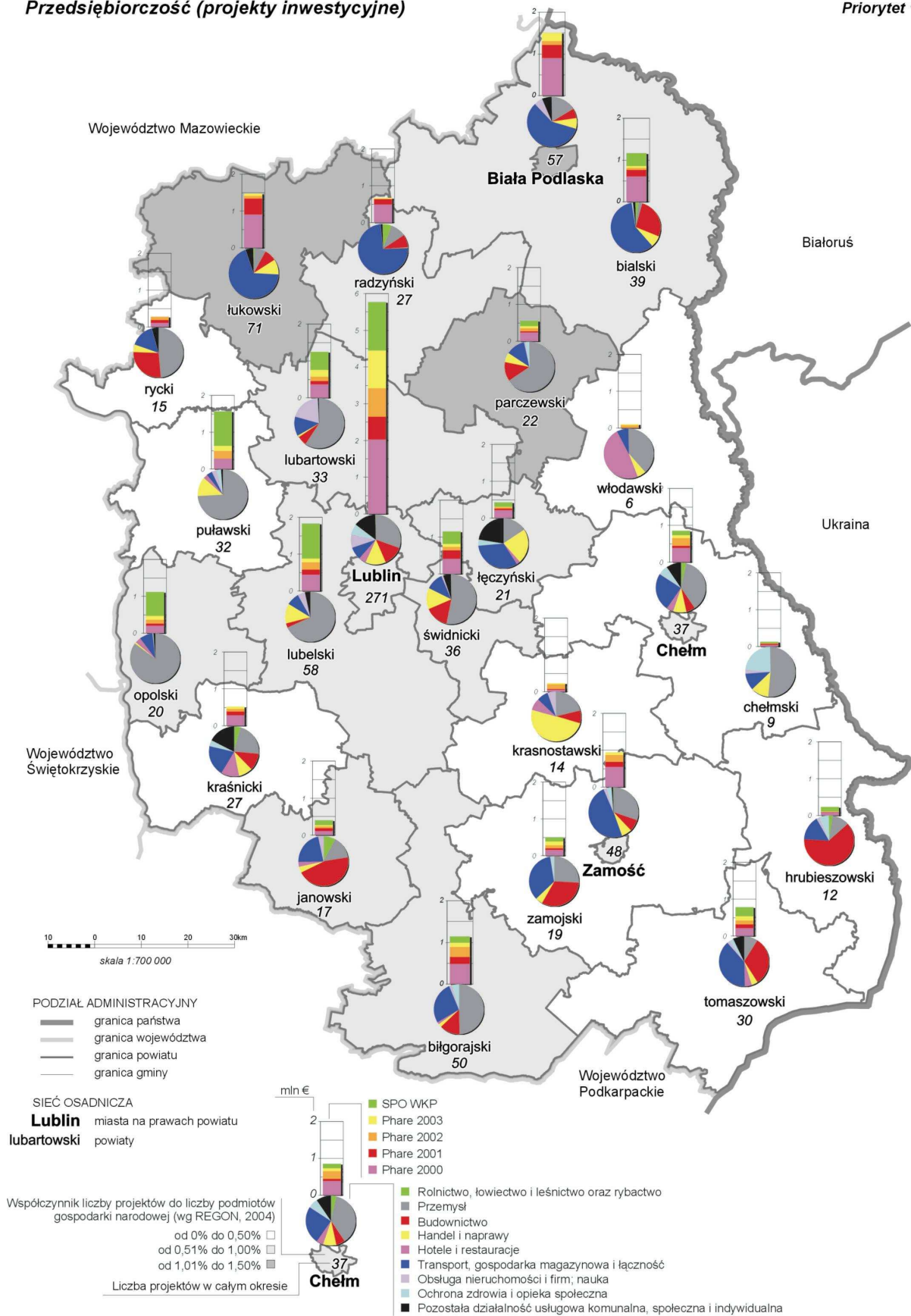
Inwestycje przedsiębiorstw odznaczają się silnym skorelowaniem tworzenia nowych miejsc pracy z ilością i wielkością inwestycji. Można z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że każda inwestycja powoduje powstanie co najmniej jednego nowego miejsca pracy. Jednakże stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 1999-2004 wzrosła w kraju od 13% do 20%, w województwie lubelskim od 14 do 18%. Wskaźnik zatrudnienia spadał w kraju z poziomu 51% do 44,2%, a w regionie od 48 do 42%.

Wydaje się więc, że makroekonomiczne trendy przeważały nad efektami wsparcia dla strefy przedsiębiorczości w obszarze zatrudnienia.

Analiza efektywności pomocy publicznej dla województwa lubelskiego od 1999 roku

Przedsiębiorczość (projekty inwestycyjne)

Priorytet 1

W większości powiatów inwestycje były finansowane głównie z programów **Phare**, natomiast z SPO WKP inwestowano głównie w powiecie puławskim, opolskim i lubelskim.

Z mapy można odczytać również pewne preferencje powiatów odnośnie rodzajów inwestycji. I tak, inwestycje w **przemysł** dominowały w powiatach: ryckim, puławskim, opolskim, lubelskim, świdnickim, chełmskim i biłgorajskim oraz w Lublinie i Chełmie. Inwestycje w branżę **budowlaną** przeważały w powiecie janowskim i hrubieszowskim. Na uwagę zasługuje również branża **transportowa**, która dominowała na północy województwa (powiat bialski i m. Biała Podlaska, radzyński, łukowski) z uwagi na planowane korytarze transportowe oraz w regionie Zamościa. Jedynym powiatem specjalizującym się w branży **hotelarskiej** i restauracyjnej był powiat włodawski.

Najwięcej (bezwzględnie) projektów złożono w miastach na prawach powiatu, jednakże dopiero porównanie liczby złożonych projektów z ilością podmiotów gospodarczych, funkcjonujących na terenie danego powiatu pokazuje faktyczną aktywność przedsiębiorstw w składaniu projektów. Wskaźnik ten pokazuje, że ze wskazanych wyżej miast, jedynie w **Białej Podlaskiej** projekty realizowane były przez **więcej niż 1% podmiotów**. W pozostałych miastach, a także w większości powiatów, wskaźnik ten nie przekroczył 1%. Wyjątek stanowiły jedynie powiaty: łukowski i parczewski.

Badając efekty rzeczowe inwestycji w przedsiębiorczość należy przede wszystkim wziąć pod uwagę najważniejszy efekt pomocy publicznej, czyli tworzenie nowych miejsc pracy. W dalszej kolejności natomiast: liczbę przedsiębiorstw, które otrzymały dotację inwestycyjną, liczbę nabytych środków trwałych oraz liczbę nowych produktów i usług wprowadzonych na rynek. Z powodu braku danych analiza ta nie została przeprowadzona dla programu Phare. Dostępne były jednak dane dla ZPORR (Działanie 3.4).

Wskutek interwencji od roku 2004 (kiedy rozpoczęły się programy SPO WKP i ZPORR) **powstało w województwie ponad 450 miejsc pracy**, z czego 200 w Lublinie i 100 w powiecie lubelskim. Stosunkowo niewiele miejsc pracy powstało w pozostałych miastach na prawach powiatu (łącznie 25) – tyle ile w samym powiecie świdnickim.

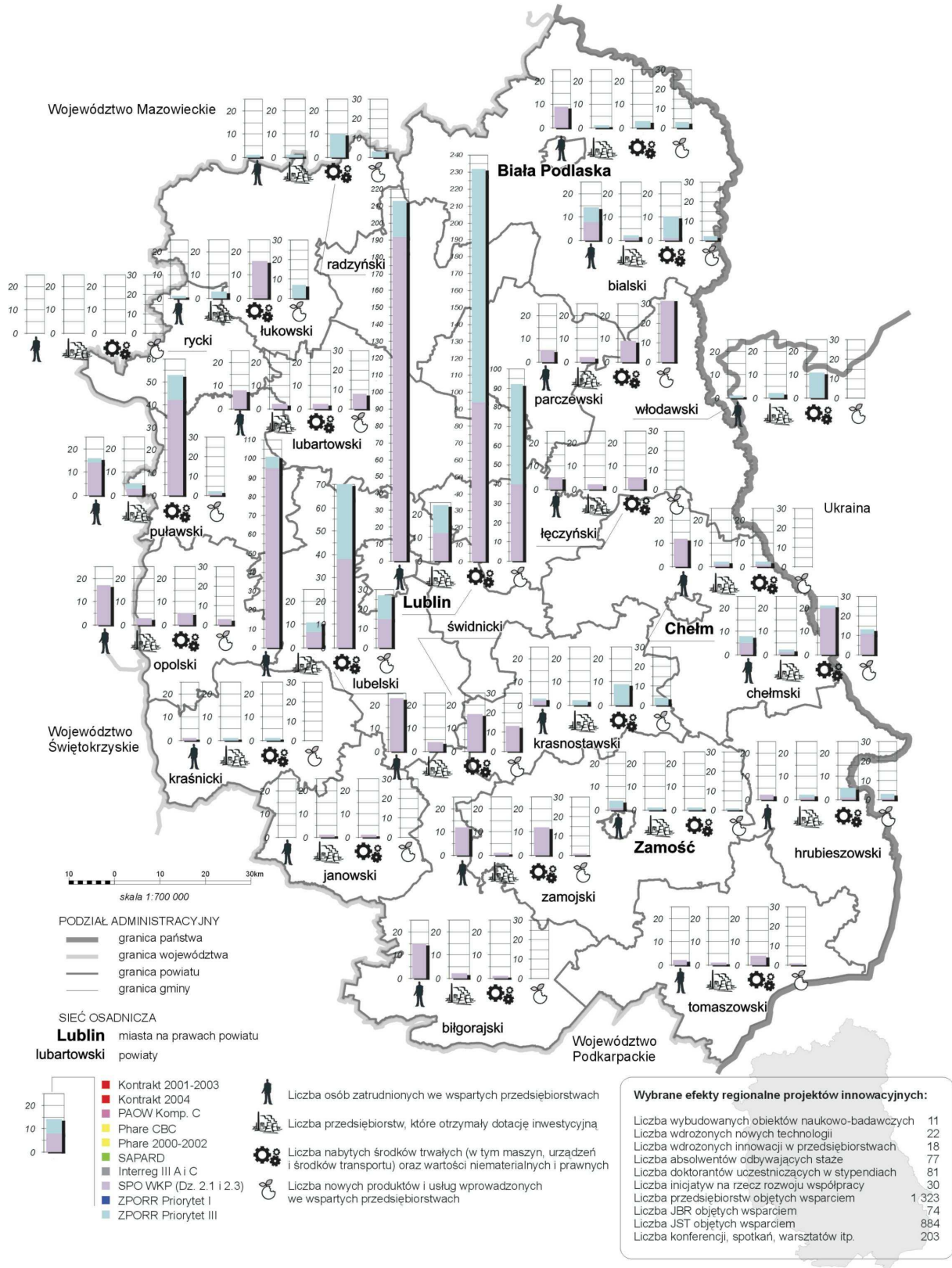
Dzięki zewnętrznej pomocy z programów SPO WKP i ZPORR **zakupiono w województwie 500 środków trwałych** (maszyn i urządzeń, środków transportu) oraz wartości niematerialnych i prawnych (14 sztuk).

Najwięcej środków trwałych zakupiono w Lublinie (232 sztuki) i w powiecie lubelskim (70 sztuk), ale również w powiecie puławskim (53 sztuki).

Od roku 2004 **wprowadzono na rynek 215 nowych produktów i usług**, z czego niemal połowę w Lublinie. Aż 32 nowe produkty i usługi wprowadzono w powiecie parczewskim i niewiele mniej (27) w powiecie lubelskim. Na uwagę zasługuje fakt skromnego uczestnictwa w tym zakresie pozostałych miast na prawach powiatu (jedynie 4 nowe usługi łącznie).

Badanie efektów Działania 2.6 ZPORR wykazało, że w wyniku realizacji projektów do końca października 2006 r. **wybudowano 11 obiektów naukowo-badawczych**, wdrożono **22 nowe technologie** i **18 innowacji** w przedsiębiorstwach, ponadto 77 absolwentów odbyło staże w przedsiębiorstwach, a 81 doktorantów uczestniczyło w stypendiach. Są to jednak na razie dane deklarowane (nie potwierdzone przez kontrole i analizę sprawozdań końcowych).

Analiza efektywności pomocy publicznej dla województwa lubelskiego od 1999 roku
Przedsiębiorczość - wybrane efekty rzeczowe Priorytet 1

Infrastruktura ekonomiczna nie była jednoznacznie wydzielana w dotychczasowych programach zewnętrznych, dlatego niemożliwa jest szczegółowa ocena wsparcia tego rodzaju. W tym miejscu przeanalizujemy jedynie jeden jej aspekt, a mianowicie doradztwo dla przedsiębiorstw.

Projekty doradcze dla przedsiębiorstw zostały przedstawione analogicznie do projektów inwestycyjnych - w podziale na programy i rodzaje działalności.

Z analizy mapy przedstawionej obok wynika, że niewielka była aktywność przedsiębiorstw w zakresie pozyskiwania projektów doradczych, w tym projektów skierowanych na uzyskiwanie certyfikatów jakości, tworzenie strategii rozwoju i doradztwa menedżerskiego.

Aktywność ta była bardziej równomierna niż w przypadku projektów inwestycyjnych, i jedynie przedsiębiorcy z Białej Podlaskiej byli nieco bardziej aktywni od pozostałej części województwa.

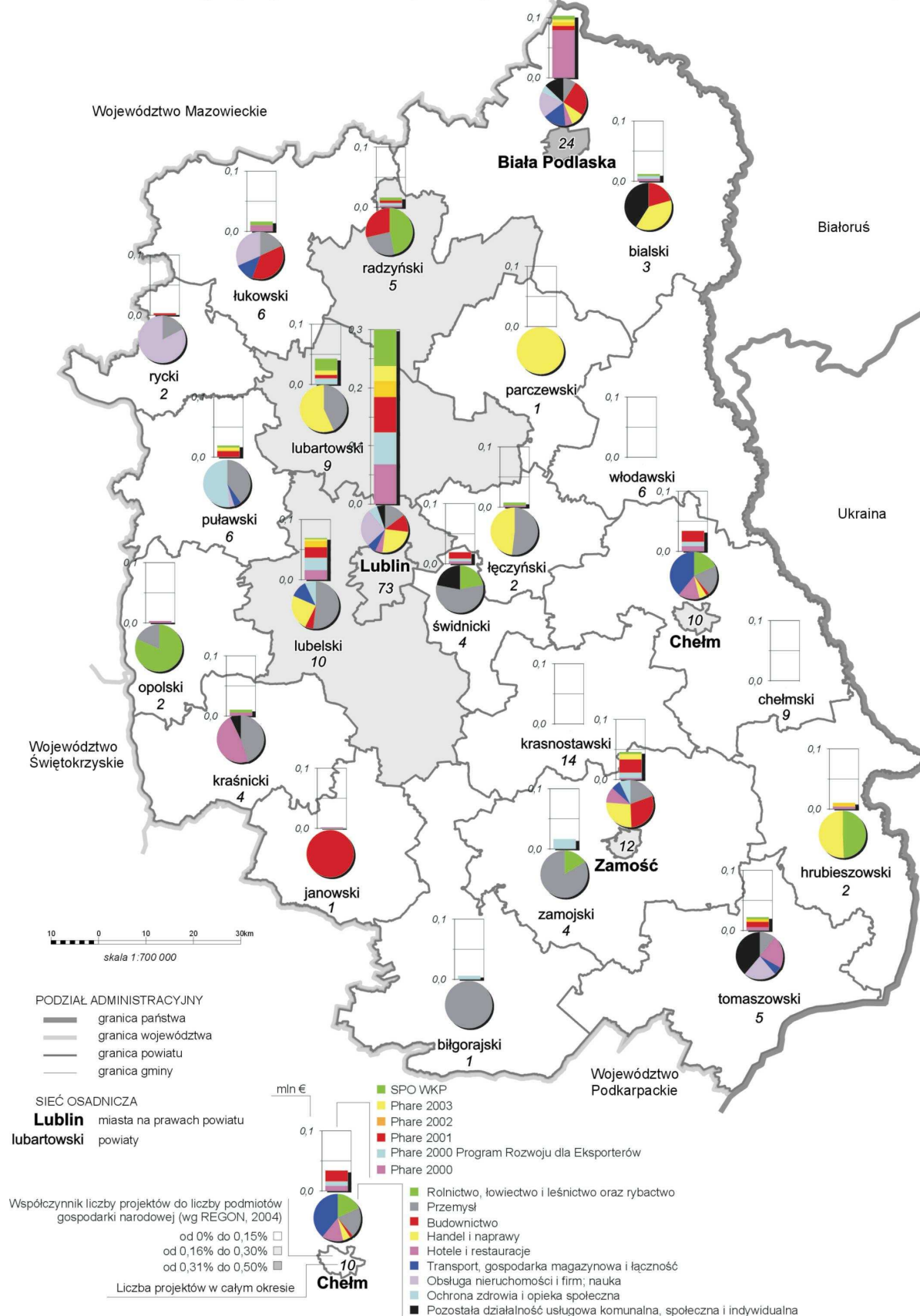
Oдноśnie preferencji powiatów w kontekście rodzaju prowadzonej działalności trudno jest wyciągać wiarygodne wnioski, albowiem liczba projektów nie przekracza 10, a często wynosi 1.

Na uwagę zasługuje fakt, iż znaczna większość projektów doradczych została sfinansowana przez kolejne edycje Phare, natomiast udział SPO WKP (Działanie 2.1) jest minimalny (wyjątkiem jest powiat lubartowski, gdzie podział pomiędzy oba programy jest równomierny).

Analiza efektywności pomocy publicznej dla województwa lubelskiego od 1999 roku

Otoczenie biznesu (projekty doradcze dla przedsiębiorstw)

Priorytet 2

Oś Priorytetowa III: TRANSPORT

Z dokumentów strategicznych i planistycznych wynika, że województwo lubelskie posiada stosunkowo dobrze rozbudowaną sieć drogową i kolejową.

Zmiany dotyczące ogólnej długości dróg poszczególnych kategorii (wojewódzkich, powiatowych, gminnych) w badanym okresie **nie przekroczyły 0,2%**. Podobnie, w granicach błędu statystycznego, oscylowała skala inwestycji w infrastrukturę okołodrogową.

Najbardziej wymiernym wskaźnikiem efektywności pomocy publicznej w sektorze transportu jest **udział inwestycji drogowych w długości dróg na danym obszarze**, zawierający także prace modernizacyjne. W przypadku wszystkich powiatów wahał się on w przedziale **1-10%**, z wyjątkiem powiatu grodzkiego miasta Biała Podlaska, gdzie osiągnął on pułap **33%** (patrz mapa). Najmniej inwestycji w stosunku do długości dróg odnotowano w powiecie hrubieszowskim (1%), kraśnickim, opolskim, parczewskim, tomaszowskim, zamojskim i Chełmie (po 2%).

Łącznie wybudowano 615 km dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) oraz 288,5 km dróg regionalnych i ponad-regionalnych.

W skali województwa wsparciem w ramach funduszy zewnętrznych zostało objętych 9% dróg.

Wraz ze wzrostem jakości 9% dróg wzrosło bezpieczeństwo ruchu o 21% (z 61 855 zanotowanych wypadków w województwie w 1999 r. wskaźnik ten spadł do 51 078).

Analizując źródła finansowania inwestycji drogowych można odnieść wrażenie, że najwięcej inwestycji było finansowanych z programu SAPARD, dość równomiernie rozłożone było finansowanie z kontraktu wojewódzkiego, a w niektórych powiatach ZPORR dofinansował większość inwestycji (łęczyński, świdnicki).

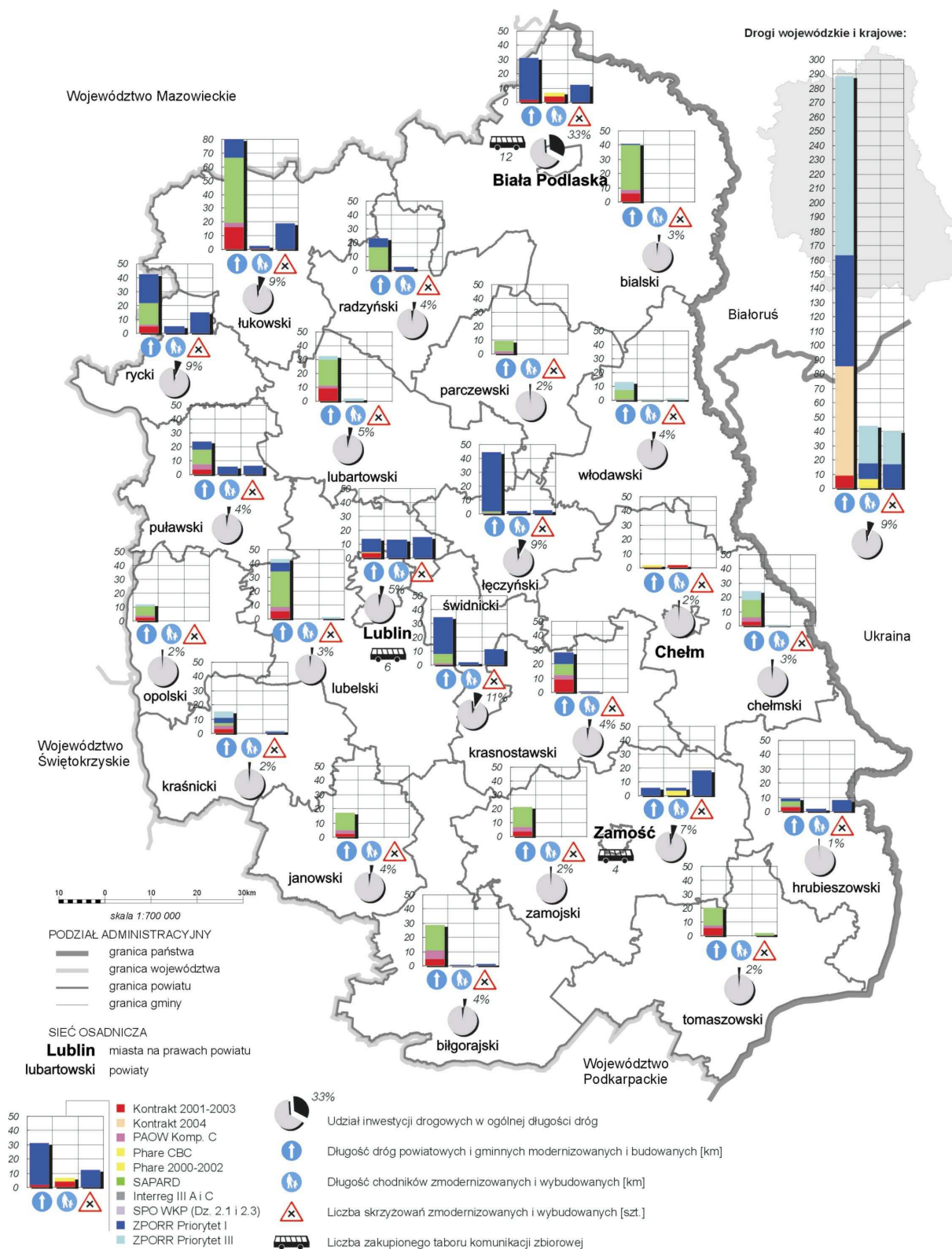
Miasta na prawach powiatu zrealizowały stosunkowo niewiele projektów drogowych (oprócz Białej Podlaski), natomiast w największym stopniu modernizowały skrzyżowania (oprócz Chełma) – łącznie 45 skrzyżowań.

Efektem wsparcia w sektorze transportu publicznego były **22 środki komunikacji miejskiej**. Oddziaływanie tych inwestycji można rozpatrywać jedynie pod kątem wzrostu jakości przewozów pasażerskich, gdyż zarówno liczba przewożonych osób, jak i liczba mieszkańców miast posiadających systemy transportu miejskiego statystycznie spadła.

Analiza efektywności pomocy publicznej dla województwa lubelskiego od 1999 roku

Transport drogowy i publiczny

Priorytet 3

Analiza efektów inwestycji w środowisko i energię będzie oparta o pięć wskaźników: długość sieci energetycznej, gazowej, kanalizacyjnej i wodociągowej oraz liczbę oczyszczalni ścieków. Zmianę wskaźnika statystycznego w latach 1999-2004 dotyczącego długości sieci kanalizacyjnej i wodociągowej odnotowano na poniższym wykresie (czarną linią). Z uwagi na znaczącą przewagę inwestycji w budowę nowych odcinków sieci, możliwe jest określenie udziału finansowania zewnętrznego w całkowitych wydatkach inwestycyjnych powiatów i gmin ukierunkowanych na te cele.

Wojewódzka infrastruktura wodno - kanalizacyjna jest daleka od optymalnego stanu. Świadczy o tym chociażby fakt przeznaczania na inwestycje wodno-ściekowe znacznych środków w okresie 1999-2004 oraz **niewielki udział długości sieci kanalizacyjnej w długości sieci wodociągowej (18,6% w 2004 r.)**.

Długość linii wodociągowych urósł w regionie w znacznym tempie, z 14 195 km w 1999 r. do 17 152 km w 2004 r. Podobny wzrost nastąpił w kwestii ilości przyłączy - ważniejszych z punktu widzenia indywidualnych odbiorców (z 257 891 do 307 206).

Bardzo duży udział środków pomocy publicznej w finansowaniu inwestycji środowiskowych możemy zauważyć w przypadku kanalizacji, gdzie udział inwestycji współfinansowanych z funduszy zewnętrznych oscylował w granicach 75%.

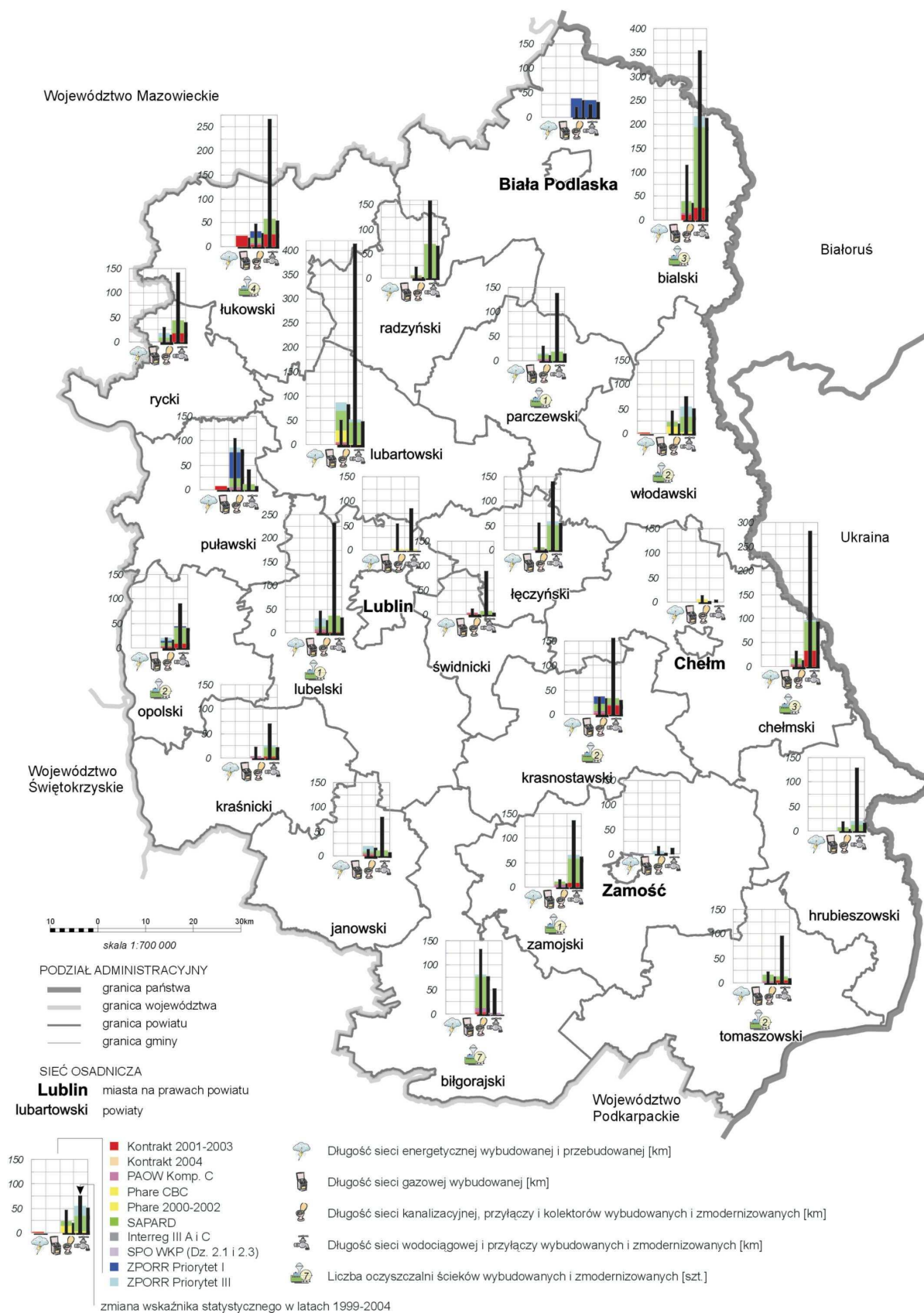
Środki zewnętrzne sfinansowały większość inwestycji w kanalizację w powiatach: janowskim, krasnostawskim, opolskim, puławskim, tomaszowskim, zamojskim, ponad połowę w powiatach: biłgorajskim, chełmskim, m. Chełm, lubelskim, łukowskim, parczewskim, ryckim i m. Zamość. Można zatem powiedzieć, że w tym kontekście pomoc publiczna stanowi znaczące źródło finansowania. Wpływ na taki układ rzeczy może mieć fakt globalnie niskich inwestycji w kanalizację, np. w porównaniu z wodociągami (patrz mapa).

27 wybudowanych i zmodernizowanych **oczyszczalni ścieków** w okresie 1999-2004 przy wsparciu funduszy zewnętrznych nie zapobiegło trendowi spadkowemu liczby osób korzystających z oczyszczalni. Było to spowodowane spadkiem liczby mieszkańców miast, na korzyść obszarów wiejskich w ich pobliżu. Cieszy natomiast, powiązane z powyższymi inwestycjami, podniesienie współczynnika oczyszczenia ścieków wymagających oczyszczenia z 96% w 1999 r. do 98% w roku 2004.

Analiza efektywności pomocy publicznej dla województwa lubelskiego od 1999 roku

Środowisko i energia

Priorytet 4

Pozycja województwa lubelskiego jako celu turystyki krajowej i zagranicznej stopniowo słabnie. Zmniejszyła się liczba miejsc noclegowych (z 2 682 w 1999 r. do 2 187 w 2004 r.), a także liczba udzielonych noclegów (ze stanu na rok 1999: 15,8 mln na 14,6 mln w 2004 r.).

Efektom inwestycji z analizowanego obszaru, współfinansowanych ze środków zewnętrznych są:

- 47 obiektów publicznej infrastruktury kulturalno-turystycznej,
- 238 miejsc parkingowych,
- 188 miejsc noclegowych,
- 3 systemy informacji kulturalno-turystycznej, poparte:
 - 4 nowymi stronami o powyższej tematyce,
 - 2 punktami informacyjnymi oraz
 - 4 liniami komunikacji lokalnej na potrzeby turystyczne

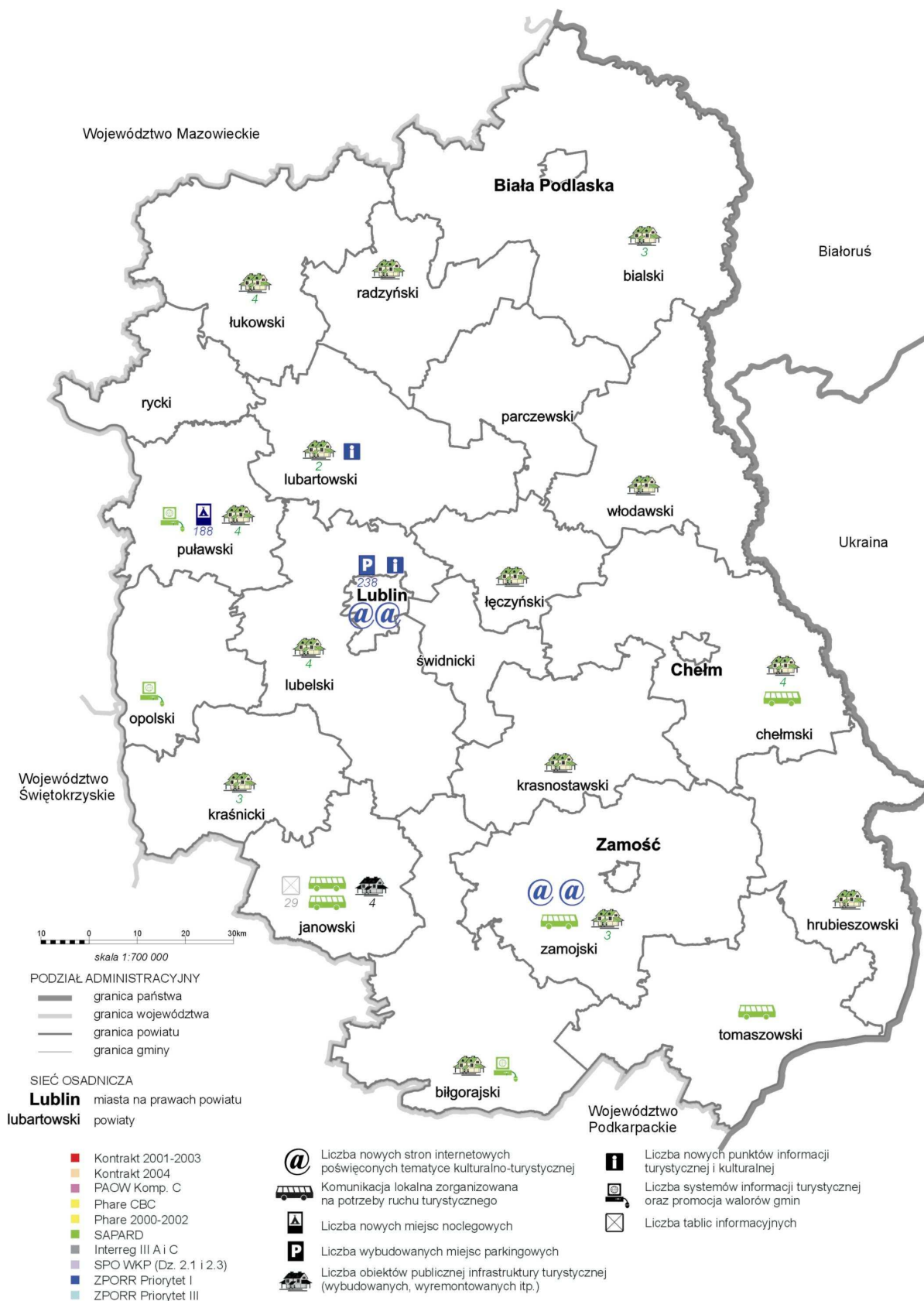
nie zdołały odwrócić trendu statystycznego.

Inwestycje w województwie, choć nieliczne, są równomiernie rozlokowane przestrzennie, co wskazuje na **lokalny potencjał rozwojowy w sferze kulturalno-turystycznej**.

Zaniepokojenie może budzić brak aktywności pojezierza łączyńsko - włodawskiego w tworzeniu nie tylko projektów doraźnych i lokalnych, ale przede wszystkim rozwiązań kompleksowych realizujących w szczególności strategię Polesia Zachodniego.

Nadzieję budzi fakt dużo większej mobilizacji środków na rozwój kultury i turystyki w przyszłej perspektywie finansowej.

Analiza efektywności pomocy publicznej dla województwa lubelskiego od 1999 roku
Kultura i turystyka Priorytet 5

Dominującym typem projektów z zakresu infrastruktury edukacyjno- sportowej od 1999 r. była modernizacja, przebudowa i rozbudowa obiektów budynków szkolnych: ok. 90% ogólnej liczby projektów (370 szkół).

Źródłem finansowania zadań (zakończonych projektów) były w większości **kontrakty wojewódzkie i Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich**, w mniejszej części ZPORR.

Inwestycje w infrastrukturę „rozłożyły się” równomiernie na terenie województwa. W przeciwieństwie do infrastruktury szkolnej, zakup stanowisk komputerowych, wyposażenie w sieci szybkiego przesyłu danych czy systemy monitoringu miały miejsce jedynie w powiatach miast Lublin i Chełm.

Efekty tych działań, podobnie jak w przypadku modernizacji dróg, nie mają bezpośredniego przełożenia na syntetyczny opis województwa – w wyniku modernizacji obiektów i zakupu wyposażenia powinna poprawić się jakość edukacji – wskaźnik nie wykazywany w statystyce publicznej.

Z uwagi na istnienie w Polsce obowiązku szkolnego liczba uczniów jest ściśle związana z przyrostem naturalnym – a ten spada od kilkunastu lat, pociągając za sobą także spadek liczby uczniów: w szkołach podstawowych z 195,6 tys. w 2000 r. do 164,4 tys. w 2004 r.; w szkołach gimnazjalnych ze 107,2 tys. uczniów do 100,4 tys.; w liceach z 61,3 tys. na 52,2 tys.

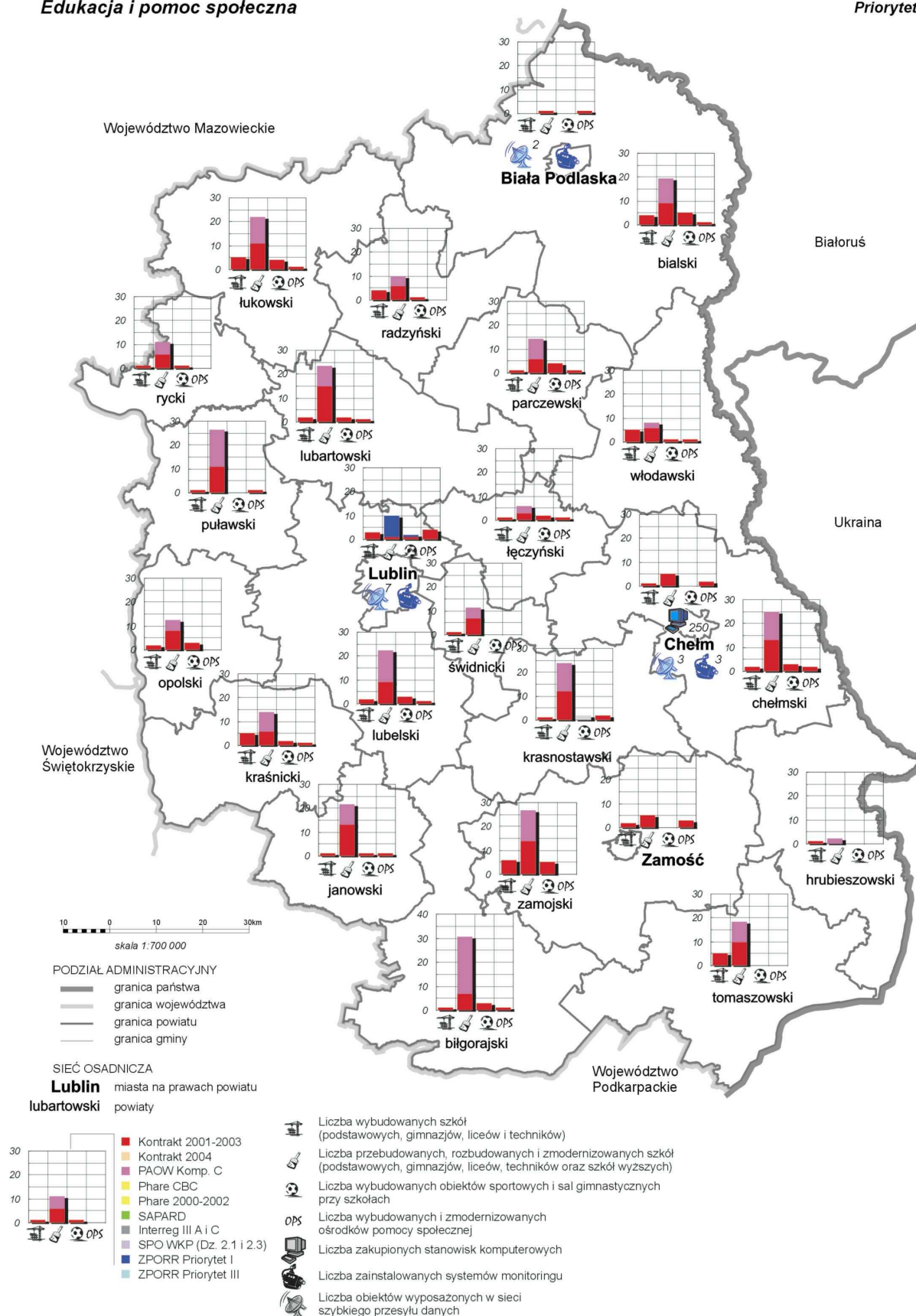
Mimo takiego trendu demograficznego, w regionie zrealizowano projekty budowy **57 szkół**, najwięcej w powiecie zamojskim (6), kraśnickim, łukowskim, tomaszowskim, włodawskim (5), bialskim i radzyńskim (4).

W latach 1999-2006 wybudowano również **44 obiekty sportowe i sale gimnastyczne** przy szkołach, najwięcej w powiatach bialskim, łukowskim, parczewskim i zamojskim.

Analiza efektywności pomocy publicznej dla województwa lubelskiego od 1999 roku

Edukacja i pomoc społeczna

Priorytet 6

Pomoc publiczna w sektorze zdrowia została przeznaczona na dwa generalne typy projektów: dotyczące przebudowy i modernizacji obiektów infrastruktury służby zdrowia oraz zakupu wyposażenia. W ilości **dofinansowanego sprzętu** liderem był powiat miasta Lublin (**422 sztuki**) oraz powiat krasnostawski (**196 sztuk**), natomiast jeśli chodzi o ilość projektów związanych budową, modernizacją i przebudową **obiektów** - powiat lubelski (**8 projektów**) i parczewski (**4 projekty**).

Efektywność pomocy publicznej w przypadku projektów zorientowanych na podnoszenie jakości służby ochrony zdrowia, można ją określić poprzez związek z długością życia mieszkańców województwa, która statystycznie poprawiła się. Dla mężczyzn wskaźnik ten wzrósł o 0,9 roku: z 69,1 na 70 lat pomiędzy 2000 a 2004r., natomiast dla kobiet, w tym samym okresie, o 1 rok z 78,5 na 79,5. Wyodrębnienie efektu netto inwestycji w ochronę zdrowia jest obecnie niemożliwe z powodu ogromnej ilości niezależnych czynników. Przyjmuje się, iż standard usług medycznych jest jednym z wyznaczników jakości życia.

Oprócz modernizacji obiektów i zakupu sprzętu standard usług medycznych polepszył się dzięki **zakupowi 32 środków transportu medycznego** (m.in. 12 w Lublinie, 9 w Zamościu i 8 w powiecie tomaszowskim), utworzeniu **3 Szpitalnych Oddziałów Ratunkowych** (w powiecie parczewskim, puławskim i ryckim), a także stworzeniu lądowiska dla helikopterów w Lublinie. W Białej Podlaskiej utworzono **2 Centra Powiadamiania Ratunkowego**, natomiast **12 obiektów ochrony zdrowia** przygotowano również dla potrzeb niepełnosprawnych.